

petek, 26. november 2020

P9_TA(2020)0327

Analiza evropskih volitev

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 26. novembra 2020 o analizi evropskih volitev (2020/2088(INI)) (2021/C 425/11)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji (PEU) in zlasti členov 10, 14 in 17(7),
- ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) in zlasti členov 20 in 22,
- ob upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah in zlasti členov 21, 39 in 52(1),
- ob upoštevanju izjave o členu 17(6) in (7) Pogodbe o Evropski uniji, priložene Sklepni listini Medvladne konference, ki je sprejela Lizbonsko pogodbo,
- ob upoštevanju Splošne deklaracije o človekovih pravicah in zlasti člena 21,
- ob upoštevanju Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah in zlasti člena 25,
- ob upoštevanju Konvencije Organizacije združenih narodov o pravicah invalidov in zlasti člena 29,
- ob upoštevanju evropskega stebra socialnih pravic in zlasti načela 1,
- ob upoštevanju Sklepa Sveta (EU, Euratom) 2018/994 z dne 13. julija 2018 o spremembi Akta o volitvah članov Evropskega parlamenta s splošnimi neposrednimi volitvami, ki je priložen Sklepu Sveta 76/787/ESPJ, EGS, Euratom z dne 20. septembra 1976 ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju Sklepa Evropskega sveta (EU) 2018/937 z dne 28. junija 2018 o sestavi Evropskega parlamenta ⁽²⁾,
- ob upoštevanju Sklepa Sveta št. (EU, Euratom) 2018/767 z dne 22. maja 2018 o določitvi obdobja za devete volitve poslancev Evropskega parlamenta s splošnimi neposrednimi volitvami ⁽³⁾,
- ob upoštevanju Uredbe (EU, Euratom) 2018/673 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. maja 2018 o spremembi Uredbe (EU, Euratom) št. 1141/2014 o statutu in financiranju evropskih političnih strank in evropskih političnih fundacij ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju Uredbe (EU, Euratom) 2019/493 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. marca 2019 o spremembi Uredbe (EU, Euratom) št. 1141/2014, kar zadeva postopek preverjanja v zvezi s kršitvami pravil o varstvu osebnih podatkov v okviru volitev v Evropski parlament ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju spremenjenega okvirnega sporazuma o odnosih med Evropskim parlamentom in Evropsko komisijo ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ UL L 178, 16.7.2018, str. 1.

⁽²⁾ UL L 165 I, 2.7.2018, str. 1.

⁽³⁾ UL L 129, 25.5.2018, str. 76.

⁽⁴⁾ UL L 114 I, 4.5.2018, str. 1.

⁽⁵⁾ UL L 85 I, 27.3.2019, str. 7.

⁽⁶⁾ UL L 304, 20.11.2010, str. 47.

petek, 26. november 2020

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 11. novembra 2015 o reformi volilne zakonodaje Evropske unije ⁽⁷⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 16. februarja 2017 o izboljšanju delovanja Evropske unije z izkoriščanjem potenciala Lizbonske pogodbe ⁽⁸⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 16. februarja 2017 o morebitnem razvoju in prilagoditvi institucionalne ureditve Evropske unije ⁽⁹⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 18. aprila 2018 o predlogu sklepa Sveta o določitvi obdobja za devete volitve poslancev Evropskega parlamenta s splošnimi neposrednimi volitvami ⁽¹⁰⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 7. februarja 2018 o sestavi Evropskega parlamenta ⁽¹¹⁾,
 - ob upoštevanju svojega sklepa z dne 16. julija 2019 o izvolitvi predsednice Komisije ⁽¹²⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 10. oktobra 2019 o tujem vmešavanju v volitve in dezinformacijah v nacionalnih in evropskih demokratičnih procesih ⁽¹³⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. februarja 2019 o stanju razprave o prihodnosti Evrope ⁽¹⁴⁾,
 - ob upoštevanju svojega sklepa z dne 18. junija 2020 o ustanovitvi posebnega odbora za tuje vmešavanje v demokratične procese v Evropski uniji, tudi dezinformacije, in določitvi njegovih pristojnosti, številčne sestave in mandata ⁽¹⁵⁾,
 - ob upoštevanju informativnega poročila Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 20. marca 2019 o pravicah invalidov do udeležbe na volitvah v Evropski parlament,
 - ob upoštevanju dela Medparlamentarne unije na področju enakosti spolov, zlasti njenega akcijskega načrta za parlamente, ki upoštevajo enakost spolov,
 - ob upoštevanju člena 54 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za ustavne zadeve (A9-0211/2020),
- A. ker je bila volilna udeležba na evropskih volitvah leta 2019 najvišja na vseh volitvah v Evropski parlament v zadnjih 20 letih, in sicer 50,66 % (povečanje za osem odstotnih točk v primerjavi z letom 2014), kar kaže na to, da se evropski državljani vse bolj zanimajo za razvoj dogodkov na ravni EU in menijo, da zakonodaja EU vpliva na njihovo vsakdanje življenje; vendar se za to številko skrivajo velike razlike med državami članicami, stopnja neudeležbe pa ostaja visoka, zato je treba storiti več za izboljšanje udeležbe na evropskih volitvah;
- B. ker sta po ugotovitvah raziskave Eurobarometer, ki jo je Parlament naročil po evropskih volitvah leta 2019, stanje gospodarstva in okolje glavni prednostni nalogi volivcev, kar jasno kaže, da si državljani, ki so sodelovali na evropskih volitvah, želijo več ukrepov na ravni EU na teh dveh področjih politike, na katerih si EU in nacionalni organi delijo pristojnost ⁽¹⁶⁾;

⁽⁷⁾ UL C 366, 27.10.2017, str. 7.

⁽⁸⁾ UL C 252, 18.7.2018, str. 215.

⁽⁹⁾ UL C 252, 18.7.2018, str. 201.

⁽¹⁰⁾ UL C 390, 18.11.2019, str. 170.

⁽¹¹⁾ UL C 463, 21.12.2018, str. 83.

⁽¹²⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2019)0002.

⁽¹³⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2019)0031.

⁽¹⁴⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2019)0098.

⁽¹⁵⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0161.

⁽¹⁶⁾ raziskava Eurobarometer 91.5, *The 2019 Post-Electoral Survey – Have European Elections Entered a New Dimension?*, Evropski parlament, september 2019.

petek, 26. november 2020

- C. ker se s pravo izbiro volilnega sistema ustvarja ustrezno okolje, v katerem lahko državljani verjamejo v svojo temeljno demokratično pravico, da glasujejo za svoje demokratične predstavnike, politični predstavniki pa lahko prisluhnejo volivcem in zastopajo njihove interese, s tem pa se ustvarja samoučinkovitost državljanov;
- D. ker ugotovitve raziskave Eurobarometer kažejo, da je bil udeležba delno višja zaradi večje udeležbe mladih, čeprav je še vedno veliko verjetneje, da bodo volili ljudje v starostni skupini nad 40 let; ker je več kot 50 % mladih glasovalo iz občutka državljske dolžnosti in v odziv na izredne podnebne razmere;
- E. ker je imelo neumorno sodelovanje civilne družbe pomembno vlogo v proevropskem diskurzu pred evropskimi volitvami;
- F. ker je z višjo udeležbo na volitvah povezano tudi to, da so na njih pridobile proevropske stranke, ki prejemajo glasove mlajših generacij, kar je prispevalo k proevropski večini v Evropskem parlamentu, vendar pa je treba dosežke evroskeptikov, populistov in nacionalističnih gibanj, ki ogrožajo projekt povezovanja EU, obravnavati kot opozorilo;
- G. ker je višja volilna udeležba tudi znak, da želijo državljani EU hitro, demokratično in učinkovito ukrepati v zvezi s pomembnimi vprašanji, kot so zaposlovanje, življenjski stroški, socialni damping, podnebne spremembe, migracije, varstvo temeljnih pravic in demokratizacija;
- H. ker moramo biti učinkovitejši in proaktivnejši pri izkoriščanju vseh komunikacijskih sredstev, vključno z digitalno tehnologijo, da bi spodbudili močno povezavo med političnimi odločitvami, sprejetimi na ravni EU, in občutkom povezanosti volivcev z institucijami EU;
- I. ker se je enakost spolov med poslanci Evropskega parlamenta povečala (41 % žensk v letu 2019, kar je več kot 37 % leta 2014), vendar zastopanost spolov v Parlamentu še vedno ni uravnotežena; ker te številke skrivajo precejšnje razlike med državami članicami in številne izzive, ki jih je treba še premagati, če želimo doseči enakost spolov;
- J. ker je Ursula von der Leyen prva predsednica Evropske komisije; ker je 13 članov Komisije žensk, kar predstavlja največji delež komisark v zgodovini;
- K. ker bi morala biti raznolika in večkulturna evropska družba bolje zastopana v Evropskem parlamentu;
- L. ker 15 držav članic še vedno omejuje volilne pravice invalidov, kar preprečuje pomembno udeležbo in zastopanost teh državljanov v demokratičnih procesih; ker na zadnjih evropskih volitvah približno 800 000 državljanov EU ni moglo uveljaviti svoje volilne pravice zaradi invalidnosti ali duševnih težav, saj jim nacionalni predpisi tega niso omogočali;
- M. ker sta dejavnika, ki povečujeta število ljudi v dolgotrajni oskrbi in bolnišnicah demografske spremembe in staranje naše družbe; ker je treba v številnih državah članicah spodbujati širšo uporabo posebnih formalnih ureditev za te ljudi;
- N. ker se rok za vpis v volilni imenik med državami članicami zelo razlikuje, in sicer od 90 do 3 dni pred volitvami; ker informativno poročilo Evropskega ekonomsko-socialnega odbora o pravici invalidov do udeležbe na volitvah v Evropski parlament vsebuje priporočilo, naj se volilni imeniki zaključijo največ dva tedna pred volitvami;
- O. ker Evropsko združenje nacionalnih organizacij za delo z brezdomci (FEANTSA) in fundacija Abbé-Pierre⁽¹⁷⁾ v skupnem poročilu navajata, da je v EU vsaj 700 000 brezdomcev, skoraj 9 milijonov gospodinjstev pa živi v zelo neprimernih stanovanjih; ker se je to število v desetih letih povečalo za 70 %; ker se brezdomci zelo težko udeležijo volitev;

⁽¹⁷⁾ FEANTSA in fundacija Abbé-Pierre, *Fifth Overview of Housing Exclusion in Europe 2020* (Peti pregled izključenosti s stanovanjskega trga v Evropi 2020), julij 2020.

petek, 26. november 2020

- P. ker tri države članice še niso v celoti ratificirale reforme akta o volitvah iz leta 1976, ki jo je Evropski parlament sprejel z zakonodajno resolucijo z dne 4. julija 2018 o osnutku sklepa Sveta o spremembi Akta o volitvah poslancev Evropskega parlamenta s splošnimi neposrednimi volitvami, priloženega Sklepu Sveta 76/787/ECSC, EGS, Euratom z dne 20. septembra 1976 ⁽¹⁸⁾;
- Q. ker bi moral Parlament z novim zagonom in zavzemanjem za enotna evropska volilna pravila podpirati svoje predloge sprememb akta o volitvah, ki ga nekatere države članice še niso ratificirale;
- R. ker je po evropskih volitvah leta 2019 prišlo do nastanka nove parlamentarne večine, sestavljene iz različnih političnih skupin z jasno proevropsko identiteto;
- S. ker zaradi nasprotovanja Sveta volitve 2019 niso privedle do izbire predsednika Komisije izmed različnimi vodilnimi kandidati, zaradi česar je zaupanje v postopek upadlo; ker je za izvolitev predsednika Komisije potrebna podpora večine poslancev Evropskega parlamenta; ker so le nekateri državljani EU, ki so sodelovali na evropskih volitvah, menili, da bi lahko njihov glas vplival na izvolitev predsednika Komisije, kar poudarja potrebo po ozaveščanju državljanov EU o tem postopku;
- T. ker postopek vodilnih kandidatov še ni v celoti oblikovan; ker med drugim vodilnim kandidatom ne omogoča, da bi uradno kandidirali, kar bi vsem evropskim volivcem omogočilo, da bi glasovali za svoje vodilne kandidate in vedeli, kdo so kandidati za predsedstvo Komisije in kako so jih izbrale evropske politične stranke; ker je Parlament izpostavil to vprašanje v sklepu z dne 7. februarja 2018 o reviziji okvirnega sporazuma o odnosih med Evropskim parlamentom in Evropsko komisijo ⁽¹⁹⁾;
- U. ker je treba sistem vodilnih kandidatov nujno prenoviti s poglobljenim razmislekom na konferenci o prihodnosti Evrope, pri čemer je treba upoštevati sorazmernost evropskega volilnega sistema, in mora biti pripravljen za uporabo na naslednjih evropskih volitvah leta 2024; ker bi moral ta razmislek vključevati tudi *de facto* politično vlogo Komisije in njenega predsednika ter vse s tem povezane spremembe postopka odločanja Unije;
- V. ker je le 8 % anketirancev izjavilo, da so glasovali na zadnjih volitvah, da bi vplivali na izbiro naslednjega predsednika Komisije ⁽²⁰⁾, kar kaže, da je treba postopek izbire predsednika Komisije nujno razjasniti, volivcem pa zagotoviti večjo preglednost;
- W. ker bi institucionalni predlogi, kot so nadnacionalne liste, kar je Parlament priznal v svoji resoluciji z dne 7. februarja 2018 o sestavi Evropskega parlamenta, ki evropskim političnim strankam in gibanjem namenja bolj osrednje mesto na evropskih volitvah, preoblikovanje Sveta v drugo zakonodajno zbornico Unije, kot je bilo predlagano v resoluciji z dne 16. februarja 2017 o morebitnem razvoju in prilagoditvi institucionalne ureditve Evropske unije, korenito preobrazile sedanje evropske volitve v resnično enotne evropske volitve, v nasprotju s seštevkom 27 ločenih nacionalnih volitev, ki je današnje stanje;
- X. ker je bil postopek pregleda izjav o interesih in predstavitev kandidatov za komisarje v Evropskem parlamentu pomemben korak k povečanju odgovornosti Komisije do Parlamenta in javnosti na splošno; ker bi lahko ta postopek v prihodnosti še izboljšali in bi ga bilo treba izboljšati;
- Y. ker so bili demokratični procesi na ravni držav članic in EU tarča tujih sil, včasih v povezavi z notranjimi akterji, ki so želele vplivati na izid volitev in oslabilo Unijo; ker so mehanizmi, ki so jih vzpostavile institucije EU, kot sta kodeks ravnanja proti dezinformacijam in sistem hitrega obveščanja za volitve, prispevali k ublažitvi tujega vmešavanja med volilno kampanjo;

⁽¹⁸⁾ UL C 118, 8.4.2020, str. 246.

⁽¹⁹⁾ UL C 463, 21.12.2018, str. 89.

⁽²⁰⁾ Eurobarometer 91.5, september 2019.

petek, 26. november 2020

- Z. ker so zahteve Komisije za platforme družbenih medijev pred volitvami ustvarile zmedo in imele nehotene posledice, kot je prepoved vseevropskih političnih oglasov, ki je eden od poglobitnih instrumentov za evropske politične stranke, ki omogočajo, da jih lahko volivci opredelijo in prepoznajo med evropskimi volilnimi kampanjami; ker bi morale institucije zlasti v zvezi s tem razviti medinstitucionalni pristop, da bi pozitivno vplivale na varnost in stabilnost volilnega procesa; ker je kodeks ravnanja povsem prostovoljen in se osredotoča na preglednost, ne pa na dejanske omejitve, kot so ciljno usmerjeni politični oglasi;
- AA. ker so evropske politične stranke in fundacije spodbujevalci uspešne evropske politične razprave na evropskih volitvah in zunaj njih in bi morale biti bolj vidne; ker bi morale zaradi te pomembne vloge evropske politične stranke in politične fundacije zagotoviti čim večjo finančno preglednost sredstev, ki jih upravljajo, zlasti sredstev iz proračuna EU;
- AB. ker se evropske politične stranke soočajo z različnimi omejitvami kampanj med evropskimi volitvami, vključno z omejenimi možnostmi za financiranje kampanj in skupnih dejavnosti z nacionalnimi strankami, ki so njihove članice, prav tako pa ne smejo izvajati kampanj na nacionalnih referendumih o evropskih zadevah;
- AC. ker je pojav novih političnih strank in gibanj pred evropskimi volitvami pokazal, da se državljani zanimajo za politične inovacije;
- AD. ker so različna nacionalna pravila za ustanavljanje strank in dostop do evropskih volitev še vedno velika ovira za politične inovacije in ustvarjanje resnične vseevropske politične razprave;
- AE. ker naj bi bilo poročilih zaradi organizacije registracije volivcev v Združenem kraljestvu približno milijon evropskih državljanov prikrajšanih za možnost uveljavljanja svoje volilne pravice na evropskih volitvah;
1. pozdravlja višjo udeležbo na evropskih volitvah leta 2019, kar dokazuje, da je mogoče obrniti trend zmanjševanja volilne udeležbe v Evropi, je pa vseeno razočaran, ker se še vedno veliko volilnih upravičencev v EU, in sicer skoraj polovica, volitev ni udeležilo; priznava pomembno vlogo kampanj, ki so jih vodile institucije EU in organizacije civilne družbe, za povečanje volilne udeležbe, zlasti kampanje Parlamenta „Tokrat grem volit“; poudarja, da je treba na lokalni, regionalni, nacionalni in evropski ravni bolj ukrepati in volivce spodbuditi k udeležbi na evropskih volitvah; meni, da ta večja udeležba kaže, da vse več državljanov meni, da je EU ustrezna raven za reševanje izzivov našega časa, kot so gospodarstvo in trajnostna rast, podnebne spremembe in varstvo okolja, socialne neenakosti in neenakosti med spoloma, digitalna revolucija, spodbujanje svobode, človekovih pravic in demokracije, demografija in geopolitična vprašanja, kot so migracije in zunanja politika, varnost in vloga EU v svetu; zato poziva vse institucije EU, naj prevzamejo odgovornost in ukrepajo v skladu z mandatom, ki so jim ga neposredno ali posredno zaupali državljani;
 2. je prepričan, da lahko trend povečanja volilne udeležbe ponovimo, če okrepimo vez in odgovornost med volivci in kandidati ter če bodo v vseh državah članicah razpravljali o izzivih in političnih programih na ravni EU;
 3. pozdravlja precejšnje povečanje udeležbe mladih na volitvah; ponovno poziva Svet in Komisijo, naj upoštevata pomisleke, ki jih mladi izrazijo v okviru javnega posvetovanja in konference o prihodnosti Evrope, saj so ključnega pomena za življenje naslednjih generacij; predlaga, da države članice razmislijo o uskladitvi najnižje starosti volivcev, da bi še povečale udeležbo mladih volivcev;
 4. pozdravlja, da je po zadnjih volitvah zastopanost spolov v Parlamentu bolj uravnotežena; poudarja pa, da je stanje mogoče še izboljšati, saj še vedno nismo dosegli resnično uravnotežene zastopanosti spolov v Parlamentu, in ugotavlja, da so glede tega velike razlike med državami članicami, in sicer je bilo v nekaterih med izvoljenimi poslanci Evropskega parlamenta 50 % žensk, v nekaterih pa ni bila izvoljena niti ena poslanka; zato poziva države članice in institucije Unije, naj sprejmejo vse potrebne ukrepe za spodbujanje načela enakosti med moškimi in ženskami v celotnem volilnem procesu; v zvezi s tem poudarja pomen uravnotežene zastopanosti spolov na volilnih seznamih; poziva Komisijo, naj v sodelovanju s Parlamentom in drugimi organi, kot je Beneška komisija, pripravi priporočila za države članice, da bi povečali zastopanost

petek, 26. november 2020

žensk v Evropskem parlamentu, in poziva k uvedbi seznamov z enakim številom kandidatov in kandidatke na volilnih mestih, na primer z izmenjavanjem kandidatov in kandidatke na seznamih ali z drugimi podobnimi metodami, saj v številnih državah članicah nimajo zakonodaje, ki bi zagotavljala politično enakopravnost za volitve;

5. ugotavlja, da je le nekaj poslancev Evropskega parlamenta pripadnikov etničnih, jezikovnih ali drugih manjšin⁽²¹⁾; meni, da sta boj proti rasizmu in odprava izključenosti in diskriminacije dolžnosti, ki izhajata iz vrednot EU in Listine Evropske unije o temeljnih pravicah; poudarja, da je treba na nacionalni in evropski ravni storiti več in manjšine še v večji meri vključiti na volilne sezname in v volitve, ter poziva države članice in politične stranke, ki sodelujejo na evropskih volitvah, naj proaktivno ukrepajo in povečajo zastopnost nezadostno zastopanih skupin;

6. v zvezi s tem opozarja na posebne težave, s katerimi se na področju politične udeležbe soočajo Romi, zlasti kar zadeva dostop do postopkov za registracijo volivcev, med drugim ker nimajo osebne dokumente; poziva države članice, naj izboljšajo izobraževanje romskih volivcev in povečajo njihovo udeležbo na volitvah;

7. ugotavlja, da bi se lahko oblikovala podobna priporočila v zvezi z uveljavljanjem pasivne in aktivne volilne pravice invalidov; z veliko zaskrbljenostjo opozarja, da leta 2019 zaradi nacionalnih predpisov približno 800 000 invalidov v Uniji ni moglo voliti; poziva države članice, naj si bolj izmenjujejo zglede dobre prakse, da bi izboljšale dostop do volišč za invalide; poudarja, da je to, kako so volitve praktično organizirane, za volivce invalide enako pomembno kot dostop do informacij ali do volišč;

8. poziva države članice, naj poskrbijo za to, da bodo lahko vsi, ki imajo volilno pravico, tudi državljani EU, ki živijo zunaj matične države, brezdomci in zaporniki, ki imajo to pravico v skladu z nacionalnimi predpisi, to pravico tudi uveljavljali;

9. ugotavlja, da imamo zaradi različnih volilnih kultur vrsto različnih volilnih sistemov; priporoča, da se z jasnimi predpisi, priporočili in smernicami zagotovita približevanje k notni evropski volilni zakonodaji in enakost glasovanja za državljane EU, zlasti kar zadeva pravico, da registrirajo stranko in kandidirajo na volitvah, dostop do glasovanja, imenovanje kandidatov, dostopnost, glasovanje prek zastopnika ali glasovanje na daljavo in volilne dneve;

10. priznava, da so bile evropske volitve leta 2019 kljub negotovosti zaradi izstopa Združenega kraljestva iz EU dobro organizirane; v zvezi s tem poudarja, da so se s pomočjo zaščitne klavzule, ki jo je Evropski parlament določil v resoluciji z dne 7. februarja 2018, njegovi sedeži po brexitu brez težav porazdelili;

11. poziva države članice, naj pred volitvami leta 2024 dajo konzulatom na voljo več sredstev, da bodo lahko bolje preverjali glasovanje, in naj javnost seznanijo s tem, da je nezakonito večkrat glasovati na istih volitvah;

12. poziva države članice, naj izboljšajo svoje predpise in brezdomcem olajšajo glasovanje; poudarja, da lahko zahteva, da ljudje predložijo dokazilo o naslovu prebivanja za to, da lahko volijo, kot je določeno v Direktivi Sveta 93/109/ES z dne 6. decembra 1993 o podrobni ureditvi uresničevanja aktivne in pasivne volilne pravice na volitvah v Evropski parlament za državljane Unije, ki prebivajo v državi članici, niso pa njeni državljani⁽²²⁾, služi izključevanju brezdomcev v državah, kjer ne morejo dobiti upravnega naslova; toplo priporoča, naj se zahteva za dokazilo o naslovu prebivanja odpravi in se brezdomcem, ki so državljani EU, omogoči, da volijo;

13. meni, da je postopek vodilnih kandidatov pri izbiri predsednika Evropske komisije po volitvah leta 2019 spodletel, ker na podlagi izkušenj leta 2014 nismo uvedli izboljšav glede uporabe načela vodilnih kandidatov in ker državljane EU nismo jasno seznanili s tem postopkom; namerava reformirati demokratični proces za izbiro predsednika Komisije pred naslednjimi evropskimi volitvami leta 2024; dodaja pa, da je izvolitev predsednika Komisije vedno odvisna od podpore večine poslancev Evropskega parlamenta, tako da se volilni rezultati v celoti upoštevajo, kot je predvideno v Lizbonski pogodbi;

⁽²¹⁾ Sporočilo Komisije z dne 19. junija 2020 z naslovom Poročilo o volitvah v Evropski parlament (COM(2020)0252).

⁽²²⁾ UL L 329, 30.12.1993, str. 34.

petek, 26. november 2020

14. poudarja, da bo imela konferenca o prihodnosti Evrope pomembno vlogo v razpravi o institucionalnih zadevah, tudi glede na izid evropskih volitev leta 2019; pozdravlja predvideno skupno izjavo treh institucij EU o konferenci o prihodnosti Evrope in poziva k njenemu hitremu sprejetju; želi spomniti, da se je predsednica Komisije zavezala, da bo obravnavala teme, ki so posebej povezane z demokratičnimi procesi in institucionalnimi zadevami tudi v okviru konference, in sicer brez poseganja v odločitve same konference o seznamu prednostnih nalog, ki jih je treba obravnavati;

15. poudarja, da je izvolitev Komisije in njenega predsednika odvisna od večine poslancev Parlamenta, kar dejansko zahteva oblikovanje koalicije s programskim sporazumom, kot se je izkazalo pri izvolitvi Komisije Ursule von der Leyen;

16. poudarja, da evropskim strankam in gibanjem nič ne preprečuje, da pred evropskimi volitvami oblikujejo koalicije ter predlagajo skupni program in enega samega koalicijskega vodilnega kandidata;

17. meni, da je izid evropskih volitev okrepil politično razsežnost izvolitve Evropske komisije, zato je treba še natančneje in objektivneje pregledati izjave o interesih kandidatov za komisarje; meni tudi, da se je pri tem procesu izkazalo, da je treba te izjave tehnično in nepristransko oceniti; podpira, da bosta Odbor za ustavne zadeve in Odbor za pravne zadeve razpravljala o ustanovitvi neodvisnega organa za etiko, ki bi mu lahko zagotovili ustrezna sredstva; vseeno poudarja, da je potrditvev ali zavrnitev posameznega komisarja in kolegija komisarjev navsezadnje politični proces, ki je trdno v rokah Evropskega parlamenta;

18. vztraja, da bi bilo treba vsem evropskim volivcem omogočiti, da glasujejo za svojega prednostnega kandidata za predsednika Komisije; zato ponavlja, da bi morali imeti vodilni kandidati, ki jih izvoli evropska politična stranka in kandidirajo za enoten evropski volilni program, na naslednjih volitvah v vseh državah članicah možnost, da uradno kandidirajo; poudarja, da bi morala biti izvolitev predsednika Evropske komisije odvisna od tega, ali je kandidat uspel pridobiti podporo večine poslancev Evropskega parlamenta;

19. poudarja, da bi morale predlagane spremembe primarne zakonodaje EU iz tega poročila, ki odražajo večjo politično vlogo Komisije v okviru EU, vključevati tudi individualno in kolektivno odgovornost Komisije do Parlamenta in Sveta ter preoblikovanje Sveta v drugo zakonodajno zbornico Unije;

20. predlaga spremembo volilne zakonodaje in sklepa o sestavi Evropskega parlamenta, pri čemer je treba predvideti takojšnje izboljšave za naslednje volitve ter dogovorjeni in obvezni načrt izboljšav po naslednjih volitvah;

21. priznava, da bi lahko med drugim v okviru konference o prihodnosti Evrope kljub temu, da nekatere države članice še niso ratificirale dogovorjene reforme volilne zakonodaje, razpravljali o naslednjih elementih, s katerimi bi lahko izboljšali evropski volilni proces:

— nove metode glasovanja na daljavo za državljane na evropskih volitvah v posebnih in izjemnih okoliščinah,

— skupna pravila za sprejem kandidatov na volitve ter skupna pravila za kampanjo in financiranje,

— usklajeni standardi za pasivne in aktivne volilne pravice v vseh državah članicah, vključno z razmislekom o znižanju najnižje starosti volivcev v vseh državah članicah na 16 let,

— določbe o obdobjih odsotnosti poslancev, na primer v primeru materinskega dopusta, starševskega dopusta ali hude bolezni;

22. ponovno poziva k ustanovitvi evropskega volilnega organa z mandatom za spremljanje izvajanja smernic in določb v zvezi z evropsko volilno zakonodajo; priporoča izboljšanje mehanizmov za izmenjavo med nacionalnimi volilnimi uradi pod vodstvom evropskega volilnega organa;

petek, 26. november 2020

23. je zelo zaskrbljen, ker so v obdobju pred evropskimi volitvami 2019 ves čas prihajali na dan dokazi o vmešavanju in kampanjah dezinformiranja, pogosto z znaki tujega vpliva; pozdravlja prizadevanja Komisije in drugih institucij za boj proti tujemu vmešavanju med volilno kampanjo, zlasti prek projektne skupine Evropske službe za zunanje delovanje East StratCom; kljub temu poudarja, da bi za boj proti tem napadom na evropsko demokracijo, tudi na nacionalni ravni, pogosto potrebovali več finančnih in človeških virov, kot jih premoremo z združenimi evropskimi viri; poziva Komisijo in države članice, naj za boj proti tujemu vmešavanju namenijo bistveno več finančnih sredstev; poudarja, da je treba dati prednost izboljšanju izobraževanja otrok od zgodnjega otroštva na področju uporabe medijev in državljske vzgoje v družbi na splošno in v šolah, da bodo kot odrasli sposobni kritično razmišljati in prepoznati neutemeljene informacije in poiskati preverljive informacije;

24. meni, da nezakonito vmešavanje v volilne procese ni izključno tuji pojav; meni, da je treba algoritme za promoviranje vsebin, ki jih uporabljajo platforme družbenih medijev, postaviti pod drobnogled in jih po potrebi regulirati, da se zagotovi, da informacije, ki so državljanom na voljo, ne bodo pristranske, in da se med volilnimi kampanjami in po njih zaščiti njihova pravica do obveščenosti;

25. meni, da težave pri političnem oglaševanju na platformah družbenih medijev, kažejo, da je treba po vsej Uniji uskladiti predpise, ki urejajo kampanje, zlasti v primeru evropskih volitev, ko imamo opravka z vseevropskimi kampanjami, ki jih treba usklajevati s 27 različnimi pravnimi ureditvami v digitalnem prostoru, kar povzroča ovire in pravno negotovost za politične stranke in gibanja;

26. poziva Komisijo in Svet, naj sprejmeta vse potrebne ukrepe za učinkovit boj proti tujemu vmešavanju ter notranji in zunanji razsežnosti dezinformacij in naj v celoti sodelujeta z novim Posebnim odborom o tujem vmešavanju v vse demokratične procese v Evropski uniji, tudi o dezinformacijah (INGE), ter čim prej in pred naslednjimi evropskimi volitvami v celoti upoštevata njegove sklepe; spodbuja Komisijo in Svet, naj tesneje sodelujeta s Parlamentom, saj je zaščita naših demokratičnih institucij njegova temeljna naloga;

27. priznava pomembno vlogo evropskih političnih strank, političnih gibanj in fundacij pri spodbujanju evropske politične razprave; vendar poudarja, da evropske politične stranke zaradi omejevalnih ukrepov na evropski in nacionalni ravni ne morejo popolnoma sodelovati v evropskih volilnih kampanjah; poudarja tudi, da ne smejo izvajati kampanj na referendumih, ki zadevajo evropske zadeve, kot so mednarodni trgovinski sporazumi ali referendum Združenega kraljestva o članstvu v EU leta 2016; poziva k nadaljnji uskladitvi nacionalne zakonodaje in zakonodaje EU, da bi po vsej EU zagotovili enake pogoje za evropske volitve; predlaga, naj se na glasovnicah navedejo imena in logotipi evropskih političnih strank in gibanj, da bi povečali njihovo prepoznavnost, in priporoča, da se enako navede tudi na vsem gradivu, ki se uporablja v evropskih volilnih kampanjah;

28. meni, da bi morali biti programi evropskih političnih strank znani pred volitvami, kar pomeni, da potrebujemo jasna in pregledna pravila o kampanji; poudarja, da je treba z evropskimi volilnimi predpisi promovirati evropsko strankarsko demokracijo, tudi z uvedbo obveznosti, da nacionalne stranke, ki kandidirajo na evropskih volitvah, na volilnem seznamu poleg svojega nacionalnega logotipa prikažejo tudi logotip svoje evropske stranke;

29. predlaga spremembo Uredbe (EU, Euratom) št. 1141/2014 Evropskega parlamenta in Sveta o statutu in financiranju evropskih političnih strank in evropskih političnih fundacij⁽²³⁾, da bi evropskim političnim strankam in fundacijam omogočili polno sodelovanje v evropskem političnem prostoru, vodenje kampanje, uporabo sredstev za kampanjo in kandidiranje na evropskih volitvah ter povečali preglednost njihovega financiranja, zlasti kar zadeva razpolaganje s sredstvi iz proračuna EU in financiranje, ki prihaja od strank članic, in preprečili donacije zasebnih in javnih organizacij iz tretjih držav; poudarja, da bi morda lahko vseeno dovolili članarino strank iz držav Sveta Evrope, da bi spodbudili vseevropske politične vezi, pod pogojem, da se to izvaja bolj pregledno;

⁽²³⁾ UL L 317, 4.11.2014, str. 1.

petek, 26. november 2020

30. poudarja, da programi evropskih strank še vedno niso bili pomemben del politične razprave pred volitvami leta 2019; močno obžaluje primere, ko je bila ta razprava namesto na zadeve EU osredotočena na nacionalne teme, ki niso bile neposredno povezane z oblikovanjem politik EU; meni, da lahko evropsko razsežnost volitev najbolj poudarimo tako, da državljane bolj informiramo o odločitvah, ki jih sprejme EU, in o tem, kako te odločitve vplivajo na njihovo vsakdanje življenje;
31. meni, da z uvedbo letnega evropskega tedna, ki bi potekal hkrati v vseh nacionalnih parlamentih in v okviru katerega bi poslanci nacionalnih parlamentov, evropski komisarji, poslanci Evropskega parlamenta in predstavniki civilne družbe razpravljali o delovnem programu Komisije, podprli oblikovanje povezanega medparlamentarnega javnega prostora in izboljšali obveščenost o evropskih ukrepih na nacionalni ravni;
32. poziva k usklajeni strategiji na evropski ravni, da se zagotovi medijsko poročanje o evropskih volitvah, zlasti tako da se razpravlja o političnih programih različnih evropskih političnih sil, da se povabijo kandidati, ki kandidirajo na evropskih volitvah v različnih državah članicah, in da se poroča o dogodkih v okviru kampanje;
33. spodbuja javne radiotelevizije, naj v okviru svoje naloge obveščanja javnosti gostijo in predvajajo razprave med vodilnimi kandidati, pa tudi med kandidati, ki se potegujejo za sedež v Evropskem parlamentu;
34. meni, da je izid evropskih volitev jasen znak za poglobljen institucionalni razmislek, ki bo državljanom, civilni družbi in njihovim predstavnikom omogočil oblikovanje prihodnosti Unije; poudarja, da je zaradi pandemije covid-19 institucionalna reforma na evropski ravni še nujnejša; zato poziva vse institucionalne partnerje, naj prevzamejo odgovornost in pripravijo ambiciozno, interaktivno in vključujočo konferenco o prihodnosti Evrope, ki bo odprta za državljane, civilno družbo in njihove predstavnike ter bo okrepila predstavniško demokracijo in odpornost EU ter bo prinesla oprijemljive rezultate, ter naj ukrepajo na podlagi sklepov konference, kar bi moralo privedi do pomembnih sprememb v politikah in institucionalni strukturi EU ter oživiti evropski projekt;
35. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Evropskemu Svetu, Svetu, Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic.
-